

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Світлана КАТЮЖИНСЬКА

« »

2022 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Факультет, курс Медичний

Рівень вищої освіти: третій (Доктор філософії)

Навчальна дисципліна Управління проектами в системі охорони здоров'я
(назва навчальної дисципліни)

Затверджено:

Засіданням кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеського національного медичного університету

Протокол № 2 від "29" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Олена РУДІНСЬКА _____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Розробники:

завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна
професор кафедри, д.е.н., доц. Борщ Вікторія Ігорівна
професор кафедри, д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна

Змістовий модуль 1.

Системний підхід в управлінні проектною діяльністю в закладах охорони здоров'я

Тема 2. Формування і наповнення структури проекту, з використанням критеріїв WBS та SWOT - аналізу

Загальна мета. Визначити один із головних стратегічних інструментів SWOT-аналіз, стратегічного аналізу, який широко використовується в при плануванні діяльності закладів охорони здоров'я. А також визначити сучасні тренди які з'являються в стратегічному управлінні. Та сформувані у майбутніх фахівців практичних вмій і навичок застосування універсального інструментарію розробки та реалізації проектів з метою досягнення ефективного результату.

Основні поняття:

SWOT-аналіз; управлінський інструмент; стратегії корпорації; матриця SWOT; стратегічної позиції; стратегічне планування в системі муніципального менеджменту; функції, підсистеми та методи управління проектами; основними функціями управління проектами є: планування, контроль проекту, аналіз, прийняття рішень, складання і супровід бюджету проекту, організація здійснення, оцінка, звітність, приймання; підсистеми управління проектом; методами управління проектами є: сіткове планування й управління, календарне планування, логістика, стандартне планування, структурне планування, ресурсне планування, імітаційне моделювання; Скорочення SWOT походить від перших літер англійських слів Strengths (сили), Weaknesses (слабкості), Opportunities (можливості), Threats (загрози); планування проекту; структуру проекту (WBS); Project Management Plan; Work Breakdown Structure — WBS); Organization Breakdown Structure — OBS); Cost Breakdown Structure — CBS; Кодування WBS.

План

1. Стратегічне планування в системі проектного менеджменту.
2. Принципи та процедура SWOT – аналізу.
3. Функції, підсистеми та методи управління проектами.
4. Підсистеми управління проектом включають: управління змістом і обсягами робіт, часом, тривалістю, вартістю, якістю, поставками, розподілом ресурсів, ризиками, та інформацією.
5. Методи управління проектами.
6. Планування цілей проекту. Розробка ієрархічної структури робіт (WBS).
7. Підтвердження цілей проекту. Контроль над змінами цілей.
8. Загальна характеристика та значення структуризації проекту.
9. Основні підходи до структуризації проекту.
10. Можливі помилки структуризації проекту.
11. Організаційна структура проекту та структури витрат проекту.

Питання до самостійного заняття, які мають бути обговорені.

1. Що таке структура проекту?
2. Які основні вимоги до структури проекту?
3. Охарактеризуйте структуризацію проекту.
4. Які основні задачі структуризації проекту?
5. Які моделі структуризації проекту Ви знаєте?
6. Назвіть основні методи структуризації проекту.
7. Двоспрямована структуризація та кодування проекту.

8. Триспрямована структура проекту.
9. Чому проведення структуризації є необхідним в управлінні проектами?
10. Охарактеризуйте принципи системи кодування проекту.
11. Поняття SWOT-аналізу
12. Особливості SWOT-аналізу як управлінського інструменту
13. Методологія SWOT-аналізу
14. Орієнтовний перелік характеристик для SWOT-аналізу
15. Складання матриці SWOT передбачає виявлення можливостей і загроз для корпорації
16. Складання матриці SWOT передбачає виявлення сильних і слабких характеристик для корпорації
17. Стратегічний аналіз
18. Порівняльна характеристика SWOT-аналізу і стратегічного аналізу діяльності корпорації
19. Правила вибору стратегічного рішення
20. Напрямки підприємницької стратегії при управлінні проектами в галузі охорони здоров'я.

Тести:

1. Структура проекту — це:
 - а) спосіб управління проектом;
 - б) комплекс взаємовідносин, що пов'язує виконавців проекту між собою;
 - в) сукупність взаємопов'язаних елементів і процесів проекту, які представлені з різним ступенем деталізації
 - г) вірна відповідь відсутня.
2. Який із перелічених підходів не застосовується при структуризації проекту:
 - а) функціональний підхід;
 - б) лінійний підхід;
 - в) географічний підхід;
 - г) за відповідальністю?
3. WBS — це:
 - а) ієрархічна структура, побудована з метою логічного розподілу усіх робіт із виконання проекту і подана у графічному вигляді;
 - б) сукупність декількох рівнів, кожний з яких формується в результаті синтезу робіт попереднього рівня;
 - в) комплекс взаємовідносин, що пов'язує виконавців проекту між собою;
 - г) вірна відповідь відсутня.
4. Які підходи використовуються при застосуванні методу WBS:
 - а) створення тільки WBS (структуризація в одному розрізі);
 - б) створення WBS і OBS (у розрізі — проект і організаційні підрозділи);
 - в) створення WBS і CBS (у розрізі проекту й витрат на його реалізацію);
 - г) правильні відповіді а) та б)?
5. Які з перелічених рівнів входять до WBS:
 - а) проект;
 - б) стадії або субпроекти;
 - в) системи або блоки;
 - г) всі відповіді вірні.
6. Яке з перерахованих завдань не належить до процесу структуризації проекту:
 - а) розподіл відповідальності за елементами проекту й визначення зв'язку робіт зі структурою організації (ресурсами);
 - б) точне оцінювання необхідних витрат (коштів, часу і матеріальних ресурсів);
 - в) створення єдиної бази для планування, упорядкування кошторисів і контролю за

- витратами;
 - г) всі відповіді вірні.
7. Дві ієрархічні схеми, які між собою пов'язані як ієрархія виробів та ієрархія робіт (нижній рівень відповідає пакетам робіт, які необхідні при розробці сіткового графіка), називаються:
- а) "дерево цілей";
 - б) "дерево робіт";
 - в) "дерево ризиків";
 - г) матриця відповідальності.
8. Матриця відповідальності — це:
- а) схема, що пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями (використовується для контролю відповідності розподілу ролей за цілями проекту);
 - б) схема, що пов'язує ресурси з організаціями-постачальниками (використовується для контролю за розподілом та використанням ресурсів проекту);
 - в) схема, що пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями та організаціями-постачальниками;
 - г) вірна відповідь відсутня.
9. Який з елементів не належить враховувати при поєднанні структур проекту:
- а) облік витрат;
 - б) описання робочих пакетів;
 - в) штатний розклад;
 - г) систему кодування.
10. За принципами кодування (три цифри) код першого рівня представляє:
- а) загальну структуру проекту;
 - б) відділи;
 - в) групи;
 - г) вірна відповідь відсутня.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза аудиторної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується складанням заліку.

Мета ІНДЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувача з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Обсяги ІНДЗ коливаються від 10-15 сторінок А4. Робота виконується на одній стороні аркуша стандартного формату. Верхній і нижній край аркуша форматується полями розміром 20 мм., ліворуч 25 мм., праворуч 15, рекомендується шрифт 14, інтервал - 1,5. Усі аркуші повинні бути пронумеровані. Кожне питання в тексті повинен мати заголовок у точній відповідності з найменуванням у плані-змісті. Обов'язково коротка презентація на практичному занятті із демонстраційними матеріалами в Microsoft PowerPoint або Microsoft Word н на 5 хв.

Підготовка доповідей та коротких повідомлень на дискусійні питання згідно переліку тем.

Теми доповідей, рефератів:

1. Класифікація проєктів в системі закладів охорони здоров'я: критерії та параметри (за власним вибором здобувача).
2. Розкрийте види діяльності у медичному бізнесі, що належать до проєктно-орієнтованих структур, та їх особливості в системі охорони здоров'я.
3. Назвіть проєкти, які Ви найчастіше втілюєте у своєму житті чи професійній діяльності.
4. Проблеми міжнародної стандартизації проєктної діяльності в медичному бізнесі (спеціалізація за власним вибором здобувача).
5. Розкрийте зміст поняття «управління проєктами», та відмінності для закладів системи охорони здоров'я
6. Опишіть функції проєктного менеджменту, притаманні закладам системи охорони здоров'я.
7. Опишіть типові базові цілі та мета управління проєктами в системі охорони здоров'я.
8. Опишіть загальні закономірності розвитку систем управління проєктами в Україні в закладах системи охорони здоров'я
9. Обґрунтуйте роль і значення профільних організацій управління проєктами у процесі розвитку закладів системи охорони здоров'я.
10. Обґрунтуйте значення управління проєктами як галузі знань у діяльності сучасного менеджера закладу системи охорони здоров'я.
11. Визначте роль інформаційних систем і телекомунікацій в організації управління проєктами віддаленої роботи закладів системи охорони здоров'я.
12. Опишіть структурні розділи плану проєкту: види та значення для медичного закладу.
13. Опишіть що входить у комплексний базовий план проєкту пов'язаного із особливостями системи охорони здоров'я та лікувальних закладів.
14. Опишіть які можуть бути причини внесення змін до змісту проєкту системи охорони здоров'я? Коли такі зміни можна вносити?
15. Опишіть на яких етапах проєкту використовують документацію щодо вимог, з урахування особливостей системи охорони здоров'я?
16. Опишіть що таке «матриця відстеження вимог», та як вона визначається для лікувальних та медичних закладів і установ.?
17. Опишіть які існують інструменти контролю змісту проєкту в системі охорони здоров'я?

Методичні вказівки по проведенню самостійного заняття викладачем:

Перевірка рівня готовності слухачів до заняття здійснюється шляхом усного або письмового (два питання в кожному варіанті) опитування. Додатковим завданням є тестове. Це надає можливість виставити слухачам поточну відмітку.

Обговорення теоретичних питань здійснюється в декілька етапів:

- 1) слухачі ставлять викладачу запитання щодо складних положень лекційного матеріалу;
- 2) викладач підводить аудиторію до висування питань, які не були висвітлені під час лекції;
- 3) заслуховуються та обговорюються доповіді;
- 4) аналізуються окремі випадки (кейси). Наприкінці заняття здійснюється підведення підсумків заняття, оцінювання участі слухачів у семінарі (якщо опитування було усним).

Список рекомендованої літератури.

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проектами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник Київ: 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проектами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
<http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3870/1/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>
3. Бирюков В.С. «Системы менеджмента качества и аудит в учреждениях здравоохранения (теория и практика индустриализации медицинской деятельности)». 2016. Київ: Освіта України. 334 с. ISBN 978-617-7241-74-3.
4. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проектами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
5. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. – Дніпропетровськ, 2016. - 53 с.
6. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
7. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: електронний навчально-методичний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Одеса: ОНМедУ, 2022. (укр. та англ. мовами)
8. Микитюк П. П. Управління проектами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
http://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/19680/03_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
9. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проектами: підручник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
10. Управління проектами та ризиками: Навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Додаткова:

1. Бушуев, С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценка компетентности проектных менеджеров: (National Competence
2. Когон К. Управління проектами /Кори Когон, Сюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд//, 2018. 240 с. Интернет ресурс: <https://www.yakaboo.ua/upravlenie-proektami-1639980.html>
3. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник /О.А. Мартинюк, Н.І. Серебряннікова. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 540 с. (31,39 д.а.).
4. Мартинюк О.А. Курдибанська Н.Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. - №6. С. 75-79.
5. Руководство к своду знаний по управлению проектом (Руководство РМВОК) / коллектив авторов Project Management Institute, PMI. Шестое издание. Project Management Institute, 2017. 800 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html.
2. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.
3. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/en/struktura>.
4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>.

5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
6. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
7. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
8. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnij-zaklad/31-medichnij-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medychnoho-turyzmu-v-ukraini>.
9. Медико - правовий портал. URL: <http://103-law.org.ua>.
10. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>.
11. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>.
12. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.xls.
13. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZ_SUITE_NPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umj.com.ua.
15. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>.